

's-Gravenhage, 29 juni 2000

Bijgaand treft u het advies van de Stichting van de Arbeid (StvA) aan over onderscheid naar arbeidsduur in CAO's.

In het advies beoordeelt de StvA de resultaten van het onderzoek van de Arbeidsinspectie naar «Deeltijdarbeid in CAO's», waarover u bij brief van 7 mei 1999 (AV/RV/99/25495) bent geïnformeerd, in het licht van haar aanbevelingen inzake deeltijdarbeid en differentiatie van arbeidsduurpatronen van 1993. De StvA stelt met genoeg vast dat het percentage CAO's dat een algemene evenredigheidsbepaling kent behoorlijk is toegenomen en dat in geen van de onderzochte CAO's «grote» deeltijders van de toepassing van de CAO worden uitgesloten.

Wat de drempelbepalingen voor kleine deeltijders in CAO's betreft, is de Stichting van oordeel dat: «deze drempelbepalingen, zeker wanneer deze uitsluitend zijn gebaseerd op een verschil in arbeidsduur, niet passen bij een ontwikkeling naar een toenemende differentiatie van arbeidsduurpatronen.» Zij herhaalt haar aanbeveling van 1993 om de betrokken drempelbepalingen nog eens zorgvuldig te bezien en waar mogelijk tot aanpassing/herziening over te gaan. Hierbij wordt opgemerkt dat de vertegenwoordigers van de werkgevers- en de werknemersorganisaties van mening verschillen over de verdedigbaarheid van drempelbepalingen voor kleine deeltijders.

Kortheidshalve verwijs ik, voor wat het volledige oordeel van de StvA over de uitsluiting van deeltijders van onderdelen van CAO's betreft, naar het advies van de StvA.

De inhoud van CAO-afspraken is in beginsel de verantwoordelijkheid van partijen zelf. Het verheugt mij dat de StvA partijen oproept om de CAO-bepalingen zorgvuldig te herbezien en zo nodig over te gaan tot aanpassing.

Ten aanzien van het punt dat de vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties verdeelt (i.c. de verdedigbaarheid van uitsluiting van kleine deeltijders) wil ik het volgende opmerken. Onderscheid naar arbeidsduur is niet toegestaan, tenzij hiervoor een objectieve rechtvaardiging gegeven kan worden. In algemene zin kan derhalve niet worden gesteld dat CAO-afspraken, waarin deeltijders geheel of gedeeltelijk van de CAO worden uitgesloten, in strijd met de gelijke behandelingswetgeving zijn. Iedere afspraak zal op zijn eigen merites moeten worden beoordeeld. Door middel van bijgaande brief heb ik de StvA gevraagd om naast de oproep aan CAO-partijen om de betrokken drempelbepalingen zorgvuldig te bezien ook te wijzen op de mogelijkheid om, ten aanzien van het gelijke behandelingsaspect, de Commissie gelijke behandeling een adviserende rol te laten vervullen en concept-afspraken ter beoordeling aan de Commissie voor te leggen.

Het huidige kabinetsbeleid is erop gericht om variatie in arbeidsduurpatronen te stimuleren. Dit gebeurt o.a. door de Wet aanpassing arbeidsduur waarin urenvermindering en urenvermeerdering mogelijk wordt gemaakt. Almede door de belastingherziening voor 2001 waarin ook deeltijdarbeiders een arbeidskorting krijgen.

Middels de bijgaande brief heb ik de CAO-partijen van die CAO's die kleine deeltijders uitsluiten van één of meerdere arbeidsvoorwaardenbepaling(en) nadrukkelijk verzocht de drempelbepalingen te bezien in het licht van mogelijke discriminatie en van maatschappelijke ontwikkelingen die het kabinet met beleid ondersteunt en stimuleert.

Tot slot wil ik opmerken dat ik gezien het belang van de verdere toename van de variatie in arbeidsduurpatronen in het algemeen en de gelijke behandeling van deeltijdarbeid in het bijzonder, voornemens ben de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend te volgen. De Arbeidsinspectie van mijn ministerie doet in 2001 opnieuw onderzoek naar deeltijdarbeid in CAO's. In het halfjaarlijks overleg van het ministerie met decentrale CAO-partijen zal dit onderwerp van bespreking zijn. Ook zal ik de drempelbepalingen in nieuwe CAO's zorgvuldig bezien en zal ik zonnodig dit onderwerp aan de orde stellen in een komend overleg tussen het kabinet en de StvA.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. E. Verstand-Bogaert

Bijlage: Advies Stichting van de Arbeid «Deeltijdarbeid in CAO's»
Brief aan de Stichting van de Arbeid
Brief aan de CAO-partijen

Bijlage is niet elektronisch beschikbaar.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Stichting van de Arbeid
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag

Onderwerp: Advies onderscheid naar arbeidsduur in CAO's

28 juni 2000

Ik heb met belangstelling kennis genomen van uw advies over onderscheid naar arbeidsduur in CAO's, waarin de resultaten van het onderzoek van de Arbeidsinspectie naar «Deeltijdarbeid in CAO's» worden beoordeeld in het licht van uw aanbevelingen inzake deeltijdarbeid en differentiatie van arbeidsduurpatronen van 1993.

U stelt met genoegen vast dat het percentage CAO's dat een algemene evenredigheids-bepaling kent behoorlijk is toegenomen en dat in geen van de onderzochte CAO's «grote» deeltijders van de toepassing van de CAO worden uitgesloten.

Wat de drempelbepalingen voor kleine deeltijders in CAO's betreft, geeft u aan dat: «De Stichting van oordeel is dat drempelbepalingen voor (kleine) deeltijders, zeker wanneer deze uitsluitend zijn gebaseerd op een verschil in arbeidsduur, niet passen bij een ontwikkeling naar een toenemende differentiatie van arbeidsduurpatronen.» U herhaalt uw aanbeveling van 1993 om de betrokken drempelbepalingen nog eens zorgvuldig te bezien en waar mogelijk tot aanpassing/herziening over te gaan. Het verheugt mij dat u deze aanbeveling van 1993 herhaalt.

Terecht gaat u ervan uit dat de inhoud van CAO-afspraken in beginsel de verantwoordelijkheid van partijen zelf is. Voorts geeft u aan dat de vertegenwoordigers van de werkgevers- en de werknemersorganisaties van mening verschillen over de verdedigbaarheid van drempelbepalingen voor «kleine» deeltijders. Ten aanzien van dit punt wil ik het volgende opmerken. Onderscheid naar arbeidsduur is niet toegestaan, tenzij hiervoor een objectieve rechtvaardiging gegeven kan worden. In algemene zin kan niet worden gesteld dat CAO-afspraken, waarin deeltijders geheel of gedeeltelijk van de CAO worden uitgesloten, in strijd met de gelijke behandelingswetgeving zijn. Iedere afspraak zal op zijn eigen merites moeten worden beoordeeld.

U roept de CAO-partijen op om de drempelbepalingen nog eens zorgvuldig te bezien en waar mogelijk tot aanpassing/herziening over te gaan. In dit kader wil ik u vragen om CAO-partijen ook te wijzen op de mogelijkheid om, ten aanzien van het gelijke behandelings-aspect, de Commissie gelijke behandeling (CGB) een adviserende rol te laten vervullen en concept-afspraken ter beoordeling aan de CGB voor te leggen.

Het huidige kabinetsbeleid is erop gericht om variatie in arbeidsduurpatronen te stimuleren. Dit gebeurt o.a. door de Wet aanpassing arbeidsduur waarin urenvermindering en uren-vermeerdering mogelijk wordt gemaakt. Almede door de belastingherziening voor 2001 waarin ook deeltijdarbeiders een arbeidskorting krijgen. Ik acht het met u van groot belang dat de bestaande drempelbepalingen zorgvuldig worden bezien in het licht van het stimulerende kabinetsbeleid in dezen.

Om dit belang ook aan de CAO-partijen van die CAO's waarin kleine deeltijders ten aanzien van één of meerdere arbeidsvoorwaardenbepalingen worden uitgesloten kenbaar te maken, heb ik deze partijen hier middels bijgaande brief op gewezen.

Tot slot wil ik opmerken dat ik gezien het belang van de verdere toename van de variatie in arbeidsduurpatronen in het algemeen en de gelijke behandeling van deeltijdarbeid in het bijzonder, voornemens ben de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend te volgen. De Arbeidsinspectie van mijn ministerie doet in 2001 opnieuw onderzoek naar deeltijdarbeid in CAO's. In het halfjaarlijks overleg van het ministerie met decentrale CAO-partijen zal dit onderwerp van bespreking zijn. Ook zal ik de drempelbepalingen in nieuwe CAO's zorgvuldig bezien en zal ik het onderwerp zonedig aan de orde stellen in een komend overleg tussen het kabinet en uw Stichting.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. E. Verstand-Bogaert

Uit de bijgevoegde resultaten van het onderzoek van de Arbeidsinspectie naar «Deeltijdarbeid in CAO's» uit 1999 is gebleken dat kleine deeltijd-arbeiders in 17 van de onderzochte 118 CAO's geheel/gedeeltelijk worden uitgesloten van CAO's door het stellen van een ondergrens in de algemene definiëring van deeltijdarbeid. Thans bestaat deze uitsluiting nog in 16 van de eerdergenoemde 17 CAO's. Naast deze gehele/gedeeltelijke uitsluiting van kleine deeltijders door middel van een afwijkende definitie van deeltijdarbeid in een zestiental CAO's worden kleine deeltijders in een vijftal andere CAO's uitgesloten ten aanzien van één specifieke arbeidsvoorwaardenbepaling. Ook in één of meerdere door u afgesloten CAO's worden kleine deeltijders uitgesloten van één of meerdere arbeidsvoorwaardenbepalingen.

De Stichting van de Arbeid (StvA) is gevraagd de resultaten van het onderzoek naar deeltijdarbeid in CAO's te beoordelen in het licht van de aanbevelingen van de StvA inzake deeltijdarbeid en differentiatie van arbeidsduurpatronen van 1993. Bijgaand treft u dit advies van de StvA aan. Ten aanzien van de drempelbepalingen voor kleine deeltijders heeft de StvA geoordeeld dat: «deze drempelbepalingen, zeker wanneer deze uitsluitend zijn gebaseerd op een verschil in arbeidsduur, niet passen bij een ontwikkeling naar een toenemende differentiatie van arbeidsduurpatronen.» Zij herhaalt haar aanbeveling van 1993 om de betrokken drempelbepalingen nog eens zorgvuldig te bezien en waar mogelijk tot aanpassing/herziening over te gaan.

Onderscheid naar arbeidsduur is op basis van de Wet verbod op onderscheid naar arbeidsduur (Wet VOA) slechts toegestaan, indien dergelijk onderscheid objectief gerechtvaardigd is. Of er sprake is van aan objectief gerechtvaardigd onderscheid dient per geval te worden beoordeeld. In het licht van de stimulerende werking die uitgaat van het huidige overheidsbeleid om variatie in arbeidsduurpatronen, samenhangend met de levensloop, mogelijk te maken is een stelselmatige uitsluiting van kleine deeltijders niet meer van deze tijd. Middels deze brief wil ik u als zijnde één van de CAO-partijen die kleine deeltijders heeft uitgesloten van één of meerdere arbeidsvoorwaardenbepalingen in één of meerdere CAO's, nadrukkelijk oproepen om de bestaande drempelbepalingen nogmaals te bezien in het licht van mogelijke discriminatie en de maatschappelijke ontwikkelingen die het kabinet met beleid stimuleert.

In dit kader wijs ik u graag op de mogelijkheid om de Commissie Gelijke Behandeling, ten aanzien van het gelijke behandelingsaspect, om advies te vragen. Concept-afspraken kunnen eveneens ter beoordeling aan de Commissie worden voorgelegd.

Het huidige kabinetsbeleid is erop gericht om variatie in arbeidsduurpatronen te stimuleren. Dit gebeurt o.a. door de Wet aanpassing arbeidsduur waarin urenvermindering en urenvermeerdering mogelijk wordt gemaakt. Alsmede door de belastingherziening voor 2001 waarin ook deeltijdarbeiders een arbeidskorting krijgen.

Gezien het belang van de verdere toename van de variatie in arbeidsduurpatronen in het algemeen en gelijke behandeling van deeltijdarbeid in het bijzonder, ben ik voornemens de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend te volgen. De Arbeidsinspectie van mijn ministerie doet in 2001 opnieuw onderzoek naar deeltijdarbeid in CAO's. In het halfjaarlijks overleg van het ministerie met decentrale CAO-partijen zal dit onderwerp van bespreking zijn in de betreffende sectoren. Ook zal ik de drempelbepalingen in nieuwe CAO's zorgvuldig bezien en zal ik dit onderwerp

zonodig aan de orde stellen in een komend overleg tussen het Kabinet en de StvA.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. E. Verstand-Bogaert